

TĖVIŠKĖS AIDAI

Serving the Lithuanian Community since February 11, 1956

Nr 14 (2412) 2008 RUGPJŪTIS-AUGUST 6

This newspaper was mailed on Wednesday, August 6, 2008

(Next Edition August 20)

mgestautas@hotmail.com

Popiežius džiaugiasi vizitu Australijoje

Šventojo Sosto spaudos salės direktorius tėvas Federico Lombardi, duodamas interviu Vatikano radijui, pasidalino mintimis apie ką tik pasibaigusį PJD renginį. Tėvas Lombardi patvirtino, kad popiežius Benediktas XVI džiaugiasi vizitu Australijoje, įvykusių PJD renginių. Popiežius dar visą dieną praleido po PJD uždarymo, susitiko su rėmėjais, organizatoriais ir savanoriais, kurie prisidėjo prie renginių organizavimo, ir jiems visiems nuoširdžiai padėkojo.

Toliau spaudos salės direktorius apžvelgė PJD pasakytų Popiežiaus kalbų pagrindines temas. Visų pirma, krikščioniškas liudijimas yra Šventosios Dvasios vaisius. Šventoji Dvasia krikščionių gyvenime yra ir reiškiasi per sakramentus; per krikštą, vėliau per sutvirtinimo sakramentą perkeičia kiekvieno iš mūsų gyvenimą. Antra, pats PJD įvykis kalba pats už save - tai Bažnyčios gyvumo ir vilties ženklas. Tėvas Lombardi tai pailiustravo šiomis dienomis kard. Pell pasakytais žodžiais, kad suaugusieji bei senyvo amžiaus žmonės džiaugiasi, kai mato besidžiaugiantį jaunimą. Sidnėjyje buvo galima pajusti gilų džiaugsmą, visos visuomenės dalyvavimą ir jungimąsi prie jaunimo, kuris liudijo krikščionišku tikėjimu pagrįstą džiaugsmą ir gyvenimą.

(Nukelta į 2 psl)

įvairiomis formomis. Matydami netobulai veikiančias institucijas, išgyvendami savo asmenišką nusivylimą, mes kartais užsidedame troškimu dirbtinai kurti „tobulą“ žmonių bendruomenę. Ir tai nėra nauja pagunda. Iš istorijos žinome apie ne vieną bandymą „apeiti“ žmogaus silpnumą ir kurti dvasines utopijas. Tokie vienybės kūrimo bandymai, iš tiesų, tik kenkia vienybei.

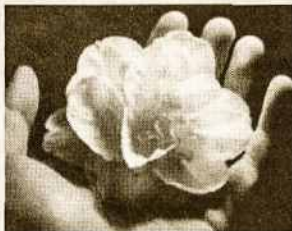
Šventoji Dvasia ugdo vienybę, tačiau neįmanoma jos atskirti nuo Kristaus, esančio Bažnyčios institucinėje struktūroje. Popiežius ragino jaunimą melsti vienybės ir ją ugdyti. Ugdyti vienybę - tai visų pirma atsispirti pagundai bėgti šalin. Mes turime patys suprasti ir kitiems liudyti, koks didis yra mūsų tikėjimas, kokie platijs jo akiračiai, koks jis solidus ir tuo pat metu atviras, pastovus ir tuo pat metu dinamiškas. Budėkite! Mokėkite klausytis! - ragino popiežius.

Kiekvienas žmogus, nesvarbu kas jis būtų - ar badaujantis jaunuolis Darfuro stovykloje, ar kompleksuotas paauglys, ar miesto periferijoje gyvenantis tėvas, susirūpinęs savo vaikų ateitimi, ar jūs čia šią akimirka susirinkę - visi jaučiate vienybės troškimą. Jį gali patenkinti tik Šventoji Dvasia. Toliau savo kalboje popiežius jaunimui priminė tris šv. Augustino mokymo apie Šventąją Dvasią švenčiausiojoje Trejybėje įžvalgas bei komentavo jų aktualumą šiandieniam žmonių ir Bažnyčios gyvenime. Visų pirma, pasak Augustino, vienybė yra lygi bendrystei. Tėvas ir Sūnus yra nuolatiniame abipusiam santykiu. Jie nuolat save vienas kitam aukoja. Tad ir žmonių gyvenime tikroji vienybė visada turi būti grindžiama asmenų lygybe, vienoda pagarba kiekvienam asmeniui. Vienybė suprantama kaip bendrystė taip pat negali būti redukuojama iki ją sudarančių asmenų sumos. Antroji šv. Augustino įžvalga - Šventoji Dvasia yra meilė. Šventosios Dvasios dėka mes esame Dieve ir Dievas yra mumyse. Trečioji įžvalga - meilė yra amžina.

(Nukelta į 2 psl)

Rytis Gurbkšns SJ.

Dideli prašymai

O ir Dvasia ateina pagalbon mūsų silpnumui. Mes juk nežinome, ko turėtume deramai melsti, todėl pati Dvasia užtaria mus neišsakomais atodūsiiais. /Rom 8, 26/

Jei norime, kad Dievas darytų ypatingus dalykus, turime melstis drąsiai nebijodami prašyti didelių dalykų. Tačiau dažnai manome, kad neturėtume prašyti per daug. Manome, kad atrodysime gobšūs ir savanaudiški. Sakome, kad Dievas visada laimins mane, jei norės. Bet tai neteisingas nusiteikimas, nes parodo mūsų tikėjimo silpnumą. Šventasis Raštas (Jok 4, 2) sako: „Jūs neturite, nes neprašote.“ Taigi, nėra savanaudiška prašyti. Dievas tikisi, kad mes prašysime. Ps 2, 8 sako: „Prašyk manęs, ir padarysi tautas tavo valdomis, visus žemės pakraščius tavo nuosavybe.“ Jis sako, kad prašytume didelių dalykų. Savo laisvalaikį, vaikščiodami parke ar vairuodami automobilį ar būdami vieni tyloje, prašykime Dievą savo giliausių vilčių išsipildymo.

Kartais meldžiamės: „Dieve, padėk, kad neiširtų mano santuoka. Parodyk, kaip galėčiau susimokėti šio mėnesio sąskaitas. Padaryk, kad mano vaiko neišmestų iš mokyklos.“ Turime būti drąsesni savo maldose. Turime sakyti: „Dieve, laimink mane taip gausiai, kad ne tik užtektų mano reikmėms, bet kad turėčiau kuo daugiau pasidalinti su kitais. Dieve, leisk, kad mano santuoka ne tik išliktų, bet kad mes tikrai galėtume džiaugtis savo laiminga šeima. Dieve, globok mano sūnų taip, kad jis ne tik baigtų mokyklą, bet kad galėtų tapti puikiu vadovu kitiems ir įvykdytų jam skirtą misiją gyvenime.“ Tikintiesiems jo gundančia galia Jėzus sakė (Mt 9, 29): „Tėbūnie jums kaip tikite.“ Jei tikime, kad Dievas gali suteikti neįmanomų dalykų, leidžiame jam daryti nuostabius dalykus savo gyvenime.

Žinau, kad kai kurie kunigai svajoja apie dideles patalpas jaunimo sielovadai. Tikrai yra tos patalpos kiekviename mieste ir kaime. Ar išvermingai maldoje prašome, kad gautume tai, ką Dievas nori mums dovanoti? Maldoje prašykime didelių dalykų. Gal tose patalpose sandėliai ar dirbtuvės. Niekada nėra per vėlu prašyti maldoje. Tikėkime, kad Dievas gali padaryti tai, kas šią akimirka mums atrodo naivu, nerealistiška ar visiškai neįmanoma. Jis gali panaudoti vieną žmogų dirbantį tame sandėlyje arba vieną naują idėją jo savininko

mintyse tam, kad tos patalpos atitektų jaunimo sielovadai. Dievas visada yra palankus tiems, kurie jį šlovina, jam tarnauja ir dalijasi jo dovanomis su kitais.

Maldoje prašykime: „Dieve, tikiu, kad vieną dieną aš ne tik baigsiu užmokėti paskolą už savo namus, bet taip pat nupirksiu namą neturtingai šeimai.“ Kai kas man sako: „Ryti, tu nežinai, kur aš dirbu. Su mano atlyginimu tai tikrai neįmanoma.“ Tikrai nežinau, kur dirbate ir kiek uždirbate. Tačiau žinau, kad su Dievu viskas yra įmanoma. Prašykime maldoje: „Dieve, tikiu, kad vieną dieną aš paaukosiu Bažnyčiai tiek, kiek aš šiandien uždirbu per išitus metus.“ Kai kurie sakote: „Ryti, tu per daug nori ir sieki šiandien.“ Gal kai kam taip atrodo. Tačiau, daugelis tikime, kad tarnaujame Visagaliam Dievui, kuriam nieko nėra per daug. Jis yra mylintis ir dosnus. Mums tereikia drąsiai prašyti didelių dalykų.

Girdėjau pasakojimą apie jauną vyrą, kuris maždaug prieš trisdešimt metų gimė Kongo valstybėje, vienoje iš neturtingiausių Afrikos šalių. Šeimoje buvo dar septyni broliai ir seserys. Visi jie ir jų pusbroliai bei pusseserės gyveno viename nedideliame name. Tame kaime žmonės kentė nuo visokių ligų. O artimiausia ligoninė buvo už kelių šimtų kilometrų. Žmonės mirdavo nuo paprasčiausių ligų, kurias būtų buvę galima lengvai išgydyti. Tas jaunas vyras vaikystėje labai jautriai išgyveno šią padėtį. Jis mąstė, kad taip neturėtų būti. Dievas pasėjo jo širdyje didžiulį svajonę. Jis tikėjo, kad kažkokiu būdu bus pastatyta ligoninė jų kaime. Tas vaikas buvo toks kaip ir kiti jo bendraamžiai. Jis gyveno neturtingoje šeimoje, neturėjo pinigų, jokių ypatingų talentų, jokių įtakingų pažįstamų žmonių. Tačiau jis buvo kitoks negu visi. Jis širdyje žinojo, kad jo svajonė išsipildys. Jis meldėsi, prašydamas didelių dalykų jo gyvenime. Dar būdamas vaikas, jis meldėsi: „Dieve padėk mano tautai. Tegul mano svajonė išsipildo.“

Baigęs mokyklą jis netikėtai gavo stipendiją studijuoti mediciną Georgetovno universitete JAV, viename iš žymiausių amerikiečių jėzuitų universitetų. Antraisiais jo studijų metais krepšinio treneris, pastebėjęs jo sugebėjimus aikštelėje, pakvietė jį žaisti universiteto komandoje. Baigęs universitetą, jis toliau žaidė profesionalų krepšinio komandoje. Gaudamas didžiulį krepšinio atlyginimą, prieš keletą metų jis kartu su kitais savo

Nukelta į 2psl)

Popiežius Benediktas XVI kalbėjo jaunimui maldos vigilijoje

Šeštadienį (19/7), 19 valandą Randwicko hipodrome, Sidnėjaus miesto pakrašty, prasidėjo vienas pagrindinių Pasaulio jaunimo dienų susitikimų - maldos vigilija prieš kulminacines sekmadienio ryto Mišias. Septynios vakaro mūsų geografinės platumose liepos mėnesį yra dar palyginti ankstyvas metas. Tačiau Australijoje šiuo metu yra žiema ir kai popiežiaus atvyko į susitikimą su jaunimu, jau senokai buvo sutemė. Maldos budėjimas vyko toje pačioje vietoje, kur prieš 38 metus Mišias aukėjo popiežius Paulius VI, o taip pat du kartus - prieš 22 ir prieš 13 metų - ir Jonas Paulius II. Benedikto XVI susitikimas su jaunimu truko maždaug dvi valandas, nors visas jaunimo maldos budėjimas tęsis ilgiau, o nemažai jaunuolių Randwicko hipodrome pasiliko iki ryto, laukdami ten pat vyksiančių Jaunimo dienų uždarymo Mišių.

Kaip būti Kristaus liudytojais dabartiniame sudėtingame, sušaldžiusiame ir nesantaikos draskomame pasaulyje? - klausia popiežius ir tuoj pat priduria, jog vis dėlto vienybės ir susitaikinimo neįmanoma pasiekti vien žmogaus jėgomis. Dievas mus sukūrė vienus kitiems ir tik Dieve ir jo Bažnyčioje galime surasti trokštamą vienybę. Mus nuolat vilioja savarankiškumo, vienybės siekimo tik savo jėgomis pagunda. Ji pasireiškia

Popiežius kalbėjo jaunimui maldos vigilijoje

(Atkelta iš 1 psl)

Šios įžvalgos, - sakė popiežius jaunimui, - tebūnie jums paskatinimas siekti, kad meilė jūsų gyvenime būtų visko matas, kad amžina meilė būtų jūsų tikslas, kad save aukojanti meilė būtų jūsų misija. Kaip Bažnyčia vykdo savąjį pašukimą žmonijoje, taip ir jūs

stenkitės, kad Šventosios Dvasios dovanos duotų vaisių jūsų gyvenime. Gyvenimas - tai ne tik gerybių kaupimas, ne tik siekimas, kad išsipildytų svajonės. Gyventi - visų pirma reiškia būti perkeistiems viduje, būti atvirais Dievo meilei.

Vatikano radijas

Popiežius džiaugiasi vizitu Australijoje

(Atkelta iš 1 psl)

Tėvas Federico Lombardi priminė, kad 2011 metais PJD vėl vyks Europoje ir šį kartą Madride. Apgailestavo, kad dėl organizacinių ir saugumo problemų PJD dar negalima suorganizuoti Afrikos kontinente. Popiežius Benediktas XVI ne vieną kartą yra kalbėjęs apie pavojų Europai, kuri gali prarasti savo pagrindines vertybes, paremtas krikščioniška tradicija bei tikėjimu, prisidėjusiu prie kontinento formavimosi. Be kita ko, jėzuitas tėvas Lombardi paminėjo Valensijoje vykusių Pasaulinę šeimų dieną. Jos metu Popiežius kalbėjo apie grožį būti krikščioniu ir šeimai, kurios šiandien išgyvena įvairius sunkumus. Tikėjimas duoda viltį bei prisideda prie mūsų visuomenės ateities. Tai galėtų būti vienos iš temų bei tikslų ateinančiose PJD Madride.

Paklaustas apie ateinančius Popiežiaus planus, tėvas Lombardi paminėjo, kad atostogų metu Šventasis Tėvas galbūt rašys antrąją knygos apie Jėzų dalį, o gal net skirs laiko naujamai socialinei enciklikai. Po atostogų šiaurės Italijoje, rugsėjo mėnesį Popiežiaus laukia labai svarbūs darbai bei kelionės. Taigi, yra numatytos popiežiaus Benedikto XVI kelionės į Sardiniją, vėliau į Prancūziją, kur lankysis Paryžiuje bei Lurde. Po minėtų kelionių vyks vyskupų sinodas, kuriam jau dabar ruošiasi Šventasis Tėvas. (kl)

Vatikano radijas

James Martin SJ Pats tikriausias ženklas

Kodėl krikščionims reikia humoro?

(Tęsinys)

6. **Humoras gilina santykį su Dievu.** Jei maldą laikome asmeniniu savitarpio santykiu, tai kaip kiekvienam savitarpio santykiui, taip ir jai reikia laiko, nuostabumo, kantrybės, gebėjimo klausyti ir tylos momentų. Kaip kiekvieną savitarpio santykį pagyvina humoras, taip ir maldą. Nepaisant to, kai kuriems katalikams sunku priimti mintį, kad Dievas gali norėti būti su jais linksmas. Kartą Teresė Avilietė, keliaujančią į vieną iš savo vienuolynų, asilas numetė tiesiai į purvą. „Viešpatie, tu negalėjai rasti netinkamesnio laiko šiam įvykiui. Kodėl apskritai leidai, kad tai įvyktų?“. Maldoje ji išgirdo tokį atsakymą: „Taip aš elgiuosi su savo draugais“. Teresė atsakė: „Tai todėl tu jų tiek mažai turi!“. Tai žaismingas būdas kreiptis į Dievą, kuris suponuoja paties Dievo žaismingumą. Humoras kviečia krikščionis atkreipti dėmesį į Dievo žaismingumą. Kaip Izaijo knyga sako: „Viešpats džiaugiasi dėl tavęs“. Krikščionys buvo neįpratę prie jais besidžiaugiančio Dievo paveiklo, kaip ir galvoti, jog tai kas netikėta (kaip humoras), gali būti Dievo žaismingumo ženklas. Tačiau, jeigu kas galvoja apie Dievą, kaip apie tėvą, tai lengva pastebėti, kaip labai tėvas džiaugiasi žaisdamas su savo vaiku. Išvaizduoti Dievo gerėjimąsi, galbūt reiškia turėti omeny ne tik paprasčiausiai tai, kad

Dievas tave myli, bet kaip teologas Jamesas Alisonas sako - Dievas tave ir mėgsta. Arba kaip Anthony deMello SJ rašė: „Pažvelk, Dievas žiūri į tave ir šypsosi“.

7. **Humoras parodo svetingumą.** Svetingumas - tai svarbi dorybė tiek Senajame, tiek Naujajame Testamente. Naujajame Testamente svetingas Jėzus priėmimas į savo namus reiškė taip pat ir gilesnį jo priėmimą. O jeigu miestas nepriimdavo jo mokinių, Jėzus jiems liepdavo net ir dulkes nusikratyti nuo kojų (Mk 6,11). Jėzus pats svetingai priimdavo pašaliečius į bendruomenę, juos išgydydamas, išvarydamas demonus. Jis akivaizdžiai parodė Dievo svetingumą. Humoras - tai subtilus būdas parodyti svetingumą. Galbūt juokas yra lengviausias būdas padėti kitam jaukiai pasijusti. Žmonės juokiasi tik tada, kai jaučiasi kaip namuose. Prieš keletą metų aš dirbau Nairobyje, Kenijoje. Besibaigiant mano pirmiems metams tenai, aš užsiregistruojau aštuonių dienų rekolekcijoms jėzuitų rekolekcijų namuose.

Paskutinę dieną personalas surengė iškilmingus pietus, kuriuose rekolekcijų

Dideli prašymai

(Atkelta iš 1 psl)

draugais paaukojo 29 milijonus JAV dolerių tam, kad pastatytų šiuolaikinę ligoninę savo krašte. 2007 metais jis dalyvavo tos ligoninės atidarymo iškilnėse. Dievas tikrai gali padaryti taip, kad išsipildytų kiekviena jo mums dovanota svajonė. Jis tai gali, kai mes pakankamai drąsiai prašome jo pagalbos. Jei Dievas padėjo tam afrikiečiui įvykdyti savo svajonę, jis gali padaryti, kad ir mūsų svajonės išsipildytų. Ar esame pakankamai drąsūs prašyti? Ar tikime, kad gali išsipildyti kiekviena jo mums dovanota svajonė?

Daugelis iš mūsų, nematydami aiškaus problemų sprendimo, prarandame tikėjimą tuo, kad Dievas veikia antgamtinio būdu ir gali pakeisti tai, kas mums logiškai maštant atrodo neįmanoma. Gal turime svajonę parašyti knygą. Gal svajojame surasti gyvenimo draugę ir sukurti puikią šeimą. Gal norime išsivaduoti iš kokios nors priklausomybės. Gal norime atsikratyti savo viršuvorio. Dažnai per daug pasitikime vien tik savo jėgomis. Neprašome Dievo pagalbos ir neleidžiame jam daryti stebuklų savo gyvenime. Tikrai nereikia daug tikėjimo, jei meldžiame vien tik tų dalykų, kuriuos ir be Dievo pagalbos galėtume pasiekti. Prašykime tokių dalykų, kuriems pasiekti tikrai reikės jo palankumo ir galios. Dievas gėrisi matydamas, koks stiprus yra mūsų tikėjimas. Jis džiaugiasi matydamas, kad nuolankiai pripažįstame savo silpnumą ir leidžiame jam veikti savo gyvenime.

Kai kam gali atrodyti tokie prašymai labai savanaudiški. Bet kaip jums atrodo tokia malda: „Dieve, dėkoju, kad man duodi visa tai, ko man reikia. Gyvenu labai neturtingai ir esu patenkintas tuo, ką turiu. Esu laimingas ir nesiekiu nieko daugiau.“ Manau, kad tai labai savanaudiška malda. Savo maldoje turime prašyti tiek, kad galėtume dalintis savo turtais ir laiku su kitais. Maldoje prašykime daugiau Dievo palaimos, kad galėtume paremti našlaičių namus. Prašykime tokios gausios jo globos, kad galėtume statyti naujas klinikas besivystančiose šalyse. Melskime tokios jo pagalbos, kad galėtume paremti vienišą motiną su didele šeima, kuri

dalyvius paprašė pasidalyti mintimis apie rekolekcijas. Apsižvalgęs supratau, kad keletas rekolektantų jau išvyko anksčiau; aplink buvo tuzinas afrikiečių seserų vienuolių. Nejaukiai pasijutęs, aš jaudinausi, kad nepasakyčiau ko nors netinkamo. Taip aš leplelėjau: „Matau,

Rytis Gurbkšnyš

gyvena mūsų gatvėje. Jei turime pakankamai pajamų savo šeimai, prašykime malonės, kad galėtume daugiau savo laiko skirti tarnavimui vargantiesiems.

Kai kurie dabar teisinamės: „Esu nepakankamai talentingas. Niekas mano šeimoje nieko ypatingo nepasiekė. Neturiu įtakingų pažįstamų žmonių. Neturėjau tinkamo išsilavinimo. Padariau daug klaidų. Esu jau per senas, siekti ko nors daugiau.“ Šiandien turime atsikratyti tokio maštymo ir nusiteikimo. Šiandien turime pasirinkti ir priimti tai, ką Dievas mums yra paruošęs. Turime atgavinti tas svajones, kurias apleidome. Turime tikėti tais Dievo pažadais mums, kuriuos baigiame užmiršti. Dievas tikrai nepanaikina savo plano ir reikalingų malonių mums. Jos visos dar laukia tam, kad mes jas priimtume.

Gal šiandien gyvenu mažame bute. Bet širdyje jaučiu, kad esu sukurtas ir gimęs didesniems dalykams. Turime tikėti, kad Dievas mums ruošia naujus namus. Turime išdrįsti prašyti. Gal vargstame nuo ligos. Bet širdyje jaučiame, kad turime būti sveiki. Turime nesitaikstyti su ta negalia ir išdrįsti paprašyti pilnos sveikatos. Gal dirbame kokioje nors firmoje. Tačiau širdyje jaučiame, kad turėtume pradėti savo verslą. Nesustokime ir prašykime šios malonės. Gal tai neatitsiktis per vieną dieną. Tačiau prašykime šių svajonių išsipildymo. Mt 7, 7 sako: „Prašykite, ir jums bus duota, ieškokite, ir rasite, belskite, ir jums bus atidaryta.“ Net ir jeigu reiktų prašyti 20 ar 30 metų, turime nuolat prašyti. Turime prašyti tikint, kad Dievas pamažu viską tvarko. Jis nori praplėsti mūsų tarnavimo, turtu, veiklos ir maštymos ribas. Kasdien turime prašyti daugiau nuostabių dalykų. Turime prašyti daugiau dovanų tam, kad galėtume laiminti kitus. Tai nėra savanaudiška. Turime siekti daugiau tam, kad galėtume labiau dalintis savo gausiu turtu ir brangiu laiku su kitais. Jei prašome didelių dalykų, parodome savo tikėjimą stiprumą ir dar labiau atsiveriame Dievo veikimui ir visų savo svajonių išsipildymui.

kad čia esu vienintelis vyras“. Iš kitos pusės kambario afrikietė vienuolė šūktelėjo: „Ir esi pagirtas tarp moterų!“ Visi pradėjome juoktis, o aš iš karto pasijutau kaip namie ir galėjau nuoširdžiai kalbėti apie savo rekolekcijas. Juokas mane svetingai priėmė. (Bus daugiau)

:) Pasijuokime... :)

*** Senelis švenčia savo septyniadesimtmetį. Vaikaitis jam sako: - Seneli, turiu tau gerą ir blogą naujieną. Kurį nori išgirsti pirmą?

- Gerąją.
- Netrukus ateis kelios gražios šokėjos.
- Nuostabu, o kokia blogoji naujiena?
- Joms tiek metų, kiek ir tau.

*** - Jonai, ko toks liūdnas?

- Et, sūnus man gimė...
- Bet juk tai gerai, džiaugtis reikia.
- Gal ir gerai, tik kad žmona sužinojo...

*** Močitutė klausia anūkėlės:

- Na, mažule, kiek tau duoti saldainių?
- Tlis.
- Ne tliš, o tris. Gausi saldainių, kai pasakysi teisingai. Na, kiek?
- Penkis.

*** A father was approached by his small son who told him proudly, 'I know what the Bible means!' His father smiled and replied, 'What do you mean, you 'know' what the Bible means?' The son replied, 'I do know!' 'Okay,' said his father. 'What does the Bible mean?' 'That's easy, Daddy...' the young boy replied excitedly, 'It stands for 'Basic Information Before Leaving Earth.'

TĖVIŠKĖS AIDAI

ABN 59 479 733 423

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355.

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

Redaktorė Marija Augustinienė, email: mgestautas@hotmail.com

Nežiūrint, kad mažėjantis prenumeratorių skaičius ir nuolat didėjančios leidybos išlaidos, prenumeratos kaina metams liks ta pati - Australijoje \$45, užjūryje \$A90.

Esame dėkingi visiems, kurie kasmet šalia prenumeratos paskiria auką, ir kurie nepamiršta TA savo palikimuose. Tokios visos aukos leidžia laikraščiu gyvuoti. Skelbimai už skilties vieną cm \$4. Užuojautos ir padėkos nuo \$25. Prašome čekius rašyti vardu "Tėviškės Aidai". (Please write cheques in name of "Tėviskes Aidai") Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida.

Už skelbimų ir pasirašytų straipsnių turinį neatsakome. Redakcija korespondencijas trumpina ir taiso savo nuožiūra.

STIPRINTI, O NE SILPNINTI NACIONALINĮ SAUGUMĄ

Seimo Tėvynės Sąjungos frakcija liepos 15 d. kreipėsi į Respublikos Prezidentą, prašydama „vetuoti įstatymus dėl „Principinės kariuomenės struktūros 2008 metais, planuojamos principinės kariuomenės struktūros 2013 metais nustatymo ir civilinę krašto apsaugos tarnybą atliekančių statutinių valstybės tarnautojų ribinio skaičiaus patvirtinimo“ ir dėl „Principinės kariuomenės struktūros 2009 metais, planuojamos principinės kariuomenės struktūros 2014 metais nustatymo ir civilinę krašto apsaugos tarnybą atliekančių statutinių valstybės tarnautojų ribinio skaičiaus patvirtinimo“.

Kreipimesi rašoma, kad „Lietuvai reikalinga profesionali, gerai aprūpinta, intelektualiai kariuomenė, galinti būti ne tik Lietuvos gynybos branduoliu, bet ir sėkmingai dalyvauti tarptautinėse misijose.“ Taigi, patvirtinama būtinybė turėti kariuomenę, gebančią atlikti ir viena ir kita, tačiau „vien profesionalios kariuomenės Lietuvos gynybai nepakanka“. Štai kur šuo pakastas! Gažutė profesionali kariuomenė būtų ištaškta pirmaisiais agresoriaus smūgiais, o tauta gintis nerengiama.

Seimo nariai primena Respublikos piliečių konstitucinę teisę ir pareigą ginti Lietuvos valstybę nuo ginkluoto užpuolimo. Apie tai byloja Konstitucijos 139 straipsnis, kuris neatšauktas, nepanaikintas, tebegaliojantis, privalomas ir įpareigojantis piliečius, įstatymo nustatyta tvarka, atlikti karo arba alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą.

Parlamentariai konstatuoja susidariusią padėtį, kai „priėmus įstatymus dėl principinės kariuomenės struktūros, kuriuose numatoma, jog iki 2014 metų Lietuvoje šauktinių nebebus, neliko jokios sistemos, kuri numatytų, kaip piliečiai bus apmokomi ginti valstybę, kokia forma jie atliks karo ar alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą.“

Seimas, išleisdamas įstatymus, prieštaraujančius Konstitucijai, sukuria precedentą nevykdyti ir kitų Konstitucijos straipsnių. Nesunku nuspėti, kuo gali baigtis masinis Konstitucijos nepaisymo vėjus. Tačiau ar šis atvejis neturėtų būti vertinamas kaip teisės aktų kolizija? Panaikinus šauktinių kariuomenę, atimama iš jaunųjų piliečių konstitucinė teisė ir pareiga atlikti privalomąją karo tarnybą.

Apie tai byloja kreipimosi frazė: „Tėvynės sąjungos frakcija yra įsitikinusi, kad Lietuvos piliečiai, kaip ir numato Konstitucija, vienokia ar kitokia forma turi būti ruošiami Tėvynės gynybai. Manipuliuojamas Konstitucija, bandymai apeiti jos straipsnius yra blogas precedentas, todėl negali būti toleruojamas.“

Sunku suvokti, kodėl priimamam įstatymui akivaizdžiai prieštaraujantis Konstitucijai? Net eiliniai pilietiškaai mąstančiam rinkėjui aišku, kad kartu su Seimo priimtais įstatymais, turėjo rasti ir kitą teisės aktai užtikrinantys 139 straipnio besąlygišką vykdymą. Beje, juk buvo visiškai realus ankstesnis TS frakcijos pasiūlymas sutrumpinti privalomąsio karo tarnybos laiką, pavyzdžiui, iki dviejų - trijų mėnesių, kurių pakaktų, kad šauktiniai išeitų bent bazinį kario parengimo kursą. Nei Krašto apsaugos ministerija, nei Vyriausybė neparengė alternatyvinių sprendimų variantų.

Kelia pagrįsto nerimo Seimo ir Vyriausybės požiūris į Krašto apsaugos vaidmenį, užtikrinant valstybės nacionalinį saugumą. „Pastaraisiais metais Lietuva tik tolo nuo pasizadėtųjų 2 procentų nuo BVP

Edmundas Simanaitis

krašto apsaugai ir šiuo metu jau baigia pasiekti patį žemiausią lygį tarp visų NATO valstybių. Lietuvą su jos tik 1,17 proc.“- rašoma Kreipimesi. 1996 m. pabaigoje priimtas Nacionalinio saugumo pagrindų (NSP) įstatymas nustatė, kad „Lietuvos nacionalinį saugumą užtikrina Lietuvos Respublikos piliečiai, jų bendrijos ir organizacijos“, o taip pat visos aukštesios renkamiosios valdžios.

Be to, NSP preambulėje ši pareiga pakartojama plačiau: „Lietuvos valstybė privalo užtikrinti saugų Tautos gyvavimą, jos savitą ir laisvą raidą, o valstybės saugumas yra būtina demokratinės raidos sąlyga.“ Gerokai keista ir nesuprantama, kodėl tautos atstovų dauguma, svarstydama ir priimdama Konstitucijai prieštaraujančius teisės aktus, neatsižvelgė į NSP 1 skyriuje suformuluotą aksiomą: „Stiprinti nacionalinį saugumą yra aukščiausias Lietuvos vidaus ir užsienio politikos tikslas“? Juk kiekvienam sąmoningam šalies piliečiui aišku, kad išraunant iš NSP pamatų kentinį akmenį, būtent, panaikinant privalomąją karo tarnybą ir nenumatant kokių būdu piliečiai bus rengiami „visuotiniams pilietiniams pasipriešinimui“ (NSP 2 skyriaus, trečiasis skirsnis) tie pamatai bus griaujami, o ne stiprinami.

Beje, „Ginkluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai įstatymas“ detalčiau paaikškina esminį NSP postulatą: „Tauta ir kiekvienas pilietis priešinasi visais įmanomais būdais, neuždraustais visuotinai pripažintų tarptautinės teisės normų.“

Buvome, esame ir dar nežinia kiek ilgai būsime „artimojo užsienio“ spectarnybų aktyvaus dėmesio centre. Imperinio šovinizmo apraiškų Rytuose ir pretenzijų Lietuvai, o ir kitoms Baltijos šalims, nemažėja, o atvirksčiai - daugėja. Baltijos šalys, nusimetusios okupacijos jungą, neretai įvardijamos kaip Rusijos priešai. Tokiu būdu kurstomas ne rusų patriotizmas, o didžiaivalstybinis šovinizmas. Netruksta balsų neigiančių Stalino-Hitlerio suokalbį pradėti Antrąjį pasaulinį karą ir pasidalinti Rytų Europos nepriklausomų valstybių teritorijas. Liejamas krokodilo ašaras dėl to, kad sovietinė okupacija ir reokupacija Baltijos šalyse nustotos vadinti „išlaisvinimu“ ar „išvadavimu“. Pasigirsta priekaištų dėl nedėkingumo okupantui už įvykdytus karo ir genocido nusikaltimus, o reikalaujama atlyginti padarytą žalą.

Visa tai derėtų vertinti kaip išpėjimą, kad Lietuvos, kaip Europos Sąjungos paribio valstybės statusas, gali būti mėginamas pakeisti Tautai to visai nepageidaujant. Karo tarnyba be išimčių iš dalies kompensuoja sistemingą pilietinio ugdymo stoką. Agresija iš vidaus, užvaldant valstybines institucijas, kelia nemažesnę pavojų kaip agresoriaus užpuolimas. Išvardytos aplinkybės

Australija paskirs Romoje reziduojantį ambasadorių prie Šventojo Sosto

Apie tai pranešė Australijos premjeras Kevin Rudd Sidnėjaus oro uoste atsisveikindamas su vizitą baigiančiu popiežiumi Benediktu XVI. Premjeras taip pat nurodė būsimo naujo ambasadoriaus pavardę - nuo 2009 metų sausio mėnesio Australijai atstovaus buvęs vicepremjeras Tim Fischer.

Plunkett. Šiuo metu Šv. Sostas palaiko diplomatinis santykius beveik su šimtu aštuoniasdešimt pasaulio valstybių. Daugiau kaip septyniasdešimties šalių ambasadoriai reziduoja Romoje. (jms)

Vatikano Radijas

Tim Fischer

Australija ir Šventasis Sostas oficialius diplomatinis santykius užmezgė 1973 metais, tačiau lig šiol Australijos ambasadoriai rezidavo ne Romoje, o kurioje nors kitoje Europos šalyje. Šiuo metu Australijos ambasadorės prie Šv. Sosto pareigas eina Dubline reziduojanti Australijos ambasadorė Airijoje Anne

TRUMPAL...

Emigrantų grįžimas į politiką būtų labai sveikas

Apie emigraciją ir grįžimą, apie protų netekėjimą, apie tai, kas rašo piktus komentarus internete po straipsniais apie užsienio lietuvių, apie pastarųjų dalyvavimą rinkimuose ir neišnaudotą jų potencialą bei nepakankamą ir neteisingą valstybės dėmesį jiems šįkart kalbamės su Demokratinės politikos instituto prezidentu dr. Mantu Adomėnu.

Airijos policijoje - pirmoji lietuvių

Laura Griškevičiūtė - pirmoji lietuvių gardos (Airijos policijos) pareigūnė. Kaip praneša antro pagal dydį Airijos miesto Korko dienraštis „The Corkman“, lietuvių yra viena iš tų užsieniečių, kurie vis dažniau tampa gardos pareigūnais, taip atliepdami besikeičiančią Airijos tautinę sudėtį.

Esu lyg „pakabinta“ erdvėje tarp Lenkijos ir Lietuvos

Božena Bobinienė sako, kad jai pasisekė, nes sukūrė lietuvišką šeimą, tad savo tautiškumo puoselėjimas Lenkijos lietuviškame kampučyje jai savaime suprantamas. Kartu su vyru Valdu bei dukrytėmis Greta ir Ida ji gyvena Punske, dirba lietuviškoje „Aušros“ leidykloje, viena pati rengia tinklapi apie savo kraštą ne tik lietuvių, bet ir lenkų, o kai kurias santraukas publikuoja ir vokiečių bei anglų kalbomis. Moteris tarsi savo krašto metraštininkė, kartais jos pastebėjimai, pamąstymai ir pamatymai pasiekia ir lietuviams.com redakciją. Nors įsigalėjus Šengeniui sienos tarp Lietuvos ir Lenkijos lyg ir neliko, visgi Božena, kad ir labai arti Lietuvos gyvena Lenkijoje, tad šis interviu apie tai bei apie tai kaip kartais ji su vyru pasvajoda apie gyvenimą tikrojoje Lietuvoje, apie tai, kaip jų mažėlė po išvykos į Lietuvą baknodoma į nuotraukas sako: „Buom itavoj“ (buvom Lietuvoj). Ir dar šiek tiek apie tai, kaip kai kurie Lenkijos politikai Suvalkų trikampį mielai užartę ir apšodintų miškais.

Almerijoje lietuvių įleidžia šaknis

„Pasirodo, kad pats pastoviausias dalykas yra laikinumas.“ šypsosi Regina Gelūnienė su vyru prieš devynerius metus į Ispanijos Pietus išvykusi tik trims mėnesiams. Nors nėra tikra, tačiau šiuo metu R. Gelūnienė sako, kad greičiau savo ateitį siejanti su Almerija, nei su Lietuva. Dabar ji - Lietuvių kultūros, švietimo ir informacijos centro Almerijoje vadovė. Moteris bendrai veikia stengiasi apjungti šiame regione gyvenančius lietuvius - tiek tuos, kurie čia jau pradėjo savo tautybą, transporto verslus, atidarė kavines ar parduotuves, tiek tuos, kurie patys nuomojasi siltnamius ir augina daržoves, tiek tuos, kurie žemės ūkyje ar kitose srityse dirba kitiems. Pašnekovės duomenimis, Almerijoje viso gali būti apie 15 tūkstančių mūsų tautiečių. Apie puikų ispanišką orą, Almerijos lietuvių kultūrinius, informacinius ir švietėjiškus poreikius, apie Lietuvos politiką emigrantų atžvilgiu, ispanų požiūrį į mūsų tautiečius bei apie asmenines patirtis gyvenant svetimame krašte ir kalbėjomes su R. Gelūniene.

Lietuvei farmacininkei Londonas įkvėpė pasitikėjimo savimi

Dvidešimt šešerių metų Laura Karmalavičiūtė farmacininkės diplomą prieš kelis metus įgijo Kauno medicinos universitete. Dabar ji kompanijos „AstraZeneca“ klinikinių tyrimų atstovė. Mergina dirba tarpinė tarp klinikinius vaistų tyrimus atliekančių kompanijų ir gydytojų. Jau pusantrų metų ji gyvena Londone. O į šį miestą ją atvedė meilė lietuviui Taduui, Jungtinės Karalystės sostinėje jau gyvenančiam trylika metų. Su Laura kalbėjomes apie tai, kaip norėjosi viską metus grįžti į Lietuvą, tačiau dabar Londonas - jai geriausia vieta, įkvėpusi niekad Lietuvoje neturėto ypatingo pasitikėjimo savimi. Dar apie tai, kaip Britanijoje traktuojami darbuotojai imigrantai ir net apie tai, kad Laurai labiau patinka tie britai, kurie gyvena prie jūros... gal todėl, kad pačios pašnekovės gimtasis miestas - Klaipėda.

lietuviams.com

plačiau paaikškina TS frakcijos kreipimosi į šalies vadovą aktualumą.

Kita vertus, kodėl nepasidomėti Europos demokratinių šalių patirtimi, pavyzdžiui, Suomijos, Danijos, Šveicarijos? Jos nepanaikino šauktinių tarnybos, o atvirksčiai - ten karo tarnyba laikoma pilietinės savokos ir garbės reikalas. Didieji Danijos, Šveicarijos kaimynai nereiškia nei teritorinių

pretenzijų, nei rengiasi jas „vaduoti“ iš ko nors, grasindami suteikti nepageidaujamą „internacionalinę“ ar kitokią pagalbą okupuodami šalį. Tačiau prievolė atlikti karo tarnybą ten laikoma nuolatine visuomenės pilietinio ugdymo ir nacionalinės savigarbos ugdymo priemone.

Reikia tikėtis, kad bus rastas būdas, užtikrinantis Konstitucijos 139 straipsnio įgyvendinimą.

VALSTYBĖS DIENOS ATGARSIAI IŠ NŪDIENOS KAIMO

Kulvos ir Žeimių klebonas kun. Raimundas Kazaitis kalba prie paminklo Batėgaloje.

Šis rašinys apie jonaviečius, bet toli gražu ne apie visą Jonavos kraštą. Buvau pakviestas ir pabuvojau trijose kaimo bendruomenėse. Švenčių kalendorius išskiria tris valstybines šventes: Vasario 16-ąją, Kovo -11-ąją ir Liepos 6-ąją. Jos visos tautiečio ir piliečio širdžiai mielos, brangios ir laukiamos. Karaliaus Mindaugo vaikavimas - Valstybės Diena minima ir švenčiama vidurvasarį. Ši aplinkybė sudaro puikias sąlygas žmonėms ilgiau ir išradingiau kartu pabendrauti gamtoje. Kulvos seniūnas Juozas Plukys šventės išvakarėse pakvietė mane į Batėgalą.

Batėgala - tai kaimas dešiniajame Neries krante 14 km į pietvakarius nuo Jonavos. Jame apie puspenkto šimto gyventojų. Netoliese yra Pabartonių akmenis amžiaus stovyklavietė. Kaime veikia pagrindinė mokykla. Centrinėje kaimo gatvėje stovi 1928 m. sumūryta iš lauko riedulių akmenų piramidė, skirta Nepriklausomybės atkūrimo dešimtmėčiui. Taigi, šimt paminklui sukako 80 metų! Sovietmečiu paminklas buvo išniekintas ir apgriautas, o 1990 m. atstatytas.

Susirinko įvairaus amžiaus kaimo gyventojų. Šventėje dalyvavo jau minėtas seniūnas J. Plukys, klebonas kun. Raimundas Kazaitis, pasakęs dvasinę kalbą, o renginį vedė vietinio kultūros centro vadovė Rita Benošenė. Vietinė jau devintą dešimtį bebaigianti gyventojų Genė Mikalauskienė pasakojo, kad paminklo statybos iniciatorius buvo mokytojas Aloyzas Vasiliauskas, akmenis paminklui rinko moksleiviai. Kaimas tada vadintas Skrandinės vardu. Man teko trumpai nušviesti Karaliaus Mindaugo karūnavimo ir jo žūties pasekmes ir reikšmę nūdienos Lietuvai.

Karaliaus Mindaugo žudikas svainis Daumantas, pasitraukęs į Pskovą, veikiai tapo pskovietišku kunigaikščiu, o vėliau ir stačiatikių šventuoju Timofejumi. Šie istoriniai faktai prašyte prašosi išsamiau, visapusiškai nušviečiami ne tik istorijoje, bet ir lietuvių grožinėje literatūroje, dramoje, dailėje.

Moksleivių ansamblis, vadovaujamas Domeikavos kultūros centro meno vadovės Virginijos Stunžienienės, pateikė įdomią ir nuotaikingą liaudies dainių bei muzikos programą Batėgalių bendruomenės parodė gražų pavyzdį, susiedama Vasario 16-osios dešimtmečio paminklo sukaktį su Valstybės dienos minėjimu.

Iš Batėgalos nuskubėjau į kitą Jonavos krašto miestelį - Žeimius. Seniūnas Faustas Pilypavičius Valstybės Dienai skirtame laikraščio „Žeimių kraštas“ Nr. 2 rašo: „Šiemet minime 645-ąsias Žeimių miestelio paminėjimo istoriniuose šaltiniuose metines. Ta proga bus pašventinti miestelio herbas ir vėliava. Žeimių herbo etaloną sukūrė dailininkas Rolandas Rimkūnas. 2007m. lapkričio 22 d. etaloną aprobavo Lietuvos heraldikos komisija, lapkričio 28 d. savo dekretu patvirtino Respublikos Prezidentas.“ Herbą ir vėliavą pašventino jau minėtas klebonas kun. Raimundas Kazaitis. Jis aptarnauja Batėgalos ir Žeimių tikinčiųjų bendruomenes. Kunigų stokojama daugelyje vietovių.

Vietinis istorikas Artūras Narkevičius minėtame laikraštyje rašo, jog „Kronikininkas Motiejus Strijkovskis teigia, kad 1319 m. čia vyko maršalo Henriko von Plotzkės kautynės su LDK kunigaikščiu Gediminu (...) Mūšį laimėję lietuviai kryžiuočius persekiojo iki pat Žemaitijos.“

Čia pat primenama, kad „dabartiniai istorikai (...) nesutaria ar iš tikrųjų šis mūšis vyko ties Žeimiais. Patikimesnės, atrodo Vygando Marburgiečio pateiktos žinios, būtent: „1363 m. abiejų vokiečių ordinų (kalavijuočių ir kryžiuočių) magistras surengė keršto žygį į Lietuvą, kurio metu iš Žeimių žemės buvo labiausiai nuniokotos. Kraštas buvo deginamas 10 dienų...“

„Žeimių vidurinė mokykla - svarbiausias vietos bendruomenės švietimo, kultūros, sporto ir informacijos centras“ - skelbia „Žeimių krašto“ laikraštis. Iš tiesų, po Žeimių vėliavos ir herbo pašventinimo turininga šventės programa vyko mokyklos stadione. Čia pasirodė vietiniai meno kolektyvai ir svečiai. Entuziastingai buvo sutikta dainuojanti pora Liveta ir Petras Kazlauskai. Vėliau šventės dalyvius linksmino muzikantai ir dainininkai iš kitų miestų.

Tačiau grįžkime prie Žeimių herbo ir vėliavos. „Svarstant galimus Žeimių herbo motyvus, nutarta jame įprasinti du simbolius, susijusius su šios vietovės istorija. Pirmasis iš jų - Žeimių kopyltėlė, antrasis - sidabrinės (baltos) lelijos. Kopyltėla pažymi praeities kovą už krašto laisvę ir jos didvyrius, lelijos - Baro konfederatų ir Žeimių parapijos globėją Šv. Mergelę Mariją. Skydo lauko mėlyna spalva heraldikoje reiškianti dangų, ištikybę ir pastovumą taip pat laikoma Šv. Mergelės Marijos spalva,“ - rašo A. Narkevičius „Žeimių krašte“. Seniūno ir bendruomenės aktyvistų siekis miestelio pradžios metines sutaptinti su Valstybės diena turėjo aiškų tikslą - paakinti gyventojų susidomėjimą savo krašto istorija. Galima teigti, kad tokia praktika pasiteisino.

Tačiau reikia paminėti ir kitokio turinio renginį, vykusį Žeimių dvare tuo pačiu metu. Ten buvo atidaryta galerijos „Vartai“ jaunųjų profesionalių menininkų dailės paroda „PATRIOTAI“. Bukletu viršelyje keturios raidės žodžio viduryje išskirtos riebiu juodu šriftu. Riot (angl.) - maištas, tvarkos ardymas, ramybės drumstimas. Prieš ką gi jaunieji „profai“ maištauja?

„Ar įmanomas patriotizmas Lietuvoje XXI amžiuje? (...) Galbūt atėjo laikas sukurti naują XXI a. postsovietinių šalių patriotizmo sąvoką? Pasiūlius tai padaryti jauniems menininkams - paaiškėjo tik tiek, kad patriotizmas dabar toks pat efemeriškas, kaip populizmas,“ - teigia parodos kuratorė Neringa Černiauskaitė. „Todėl kasdienybėje patriotiški jausmai būna tušti, kaip vėliavos kotas be vėliavos. Jo nubrėžta trispalvė - kaip faktinis tautos buvimas,“ - komentuoja kuratorė N. Ermino darbus.

Iš tikrųjų, kotas yra kotas, ant kuriogalima (gal ir siūloma?) Lietuvoje kabinti vėliavą kokią tik nori, o dažniau - pagal „šeimininko“ įsakymų nurodymą. O pati vėliava, anaipol, ne trispalvė, kaip teigia kuratorė, o tik trys tuščios juostos, kurias, matyt, siūloma nuspalvinti pačiam žiūrovui. Lietuvos Respublikos valstybinė vėliava ir naujoji Žeimių miestelio vėliava su istorinės kopyltės atvaizdu ir dviem heraldinėm lelijomis, tadien, po pašventinimo bažnyčioje, buvo jaunųjų patriotų (*bet ne rioters - maištininkų*) iškilmingai atneštos į mokyklos stadioną ir ten gausiai susirinkusių žemiečių bei svečių akivaizdoje iškeltos.

Gyvename simbolių pasaulyje. Kitaip nemokame ir negalime. Himnas, Vėliava, Herbas žymi mūsų tautinį savitumą ir pilietinės brandos lygmenį. Kai vienu ir tuo pačiu metu simboliai gerbiama ir iš jų tyčiojama, labai pravartu prisiminti romėnų teisėję dažnai vartotą klausimą: Cui prodest? Kam tai naudinga? Spėlioti neverta. Dvokelis iš „artimojo užsienio“ žadina atmintį. Vargu ar reikia aiškinti, kokių spalvų vėliavos to pačio raugo „laisvintojai“ kabintų ant „maištininkų“ palikto koto.

Silų seniūnija garsėja penkiais piliakalniais. Šie tylūs žilosios praeities liudininkai toli gražu dar neprašekinti. O prie vieno iš jų - Paberžės piliakalnio energingoji seniūnė Irena Kuršatienė jau kelinti metai švenčių progomis rengia turiningas bendruomenės sueigas. Kai atvažiavome iš Žeimių, radome smagiai dainuojantį liaudies dainas Nijolės Smolinės ansambli. Oficialiosios kalbos jau buvo pasibaigusios. Vyko galiūnų varžybos, šokiai, žaidimai rateliu. Idomu ir miela buvo matyti įvairių kartų - nuo pradinių iki senolių šokių ir pasidainavimus. Šiame gamtos kampelyje stebėtinai gaivi aura, siejanti dar neprakalbinatą senovę su kunkuliuojančia dabartimi.

Seniūnė suteikė žodį ir man. Savais žodžiais pakartojau Respublikos Prezidento Valdo Adamkus raginimus savivaldybėms ir vietos bendruomenėms nestokoti kūrybiškumo rengiantis Tūkstantmečio minėjimui. Be to, šie metai Seimo nutarimu skirti ir Sąjūdžio 20 metų sukakties minėjimams. Kaimo seniūnijose tokios masinės šventės - gera proga bendruomeniškumui stiprinti, o sveikoje bendruomenėje natūraliai ugdomas ir pilietiškumas. Tikroji savivalda prasideda nuo seniūnijos, nuo atskirų bendruomenių veiklos. O čia - seniūniui tenka išskirtinės svarbos vaidmuo. Ačiū jums mielieji seniūnai, Juozai, Faustai, ponai Irena.

Edmundas Simanaitis

Adelaidės padangėje

Elena Lomsargienė

Valstybingumo šventę sutikome ir praleidome labai pakilioje nuotaikoje. Seštadienį klausėmės, Augio Zamoiskio, parinktų poetiškai tautiškų nuotaikingų kūrinių radio valandoje. Sekmadienį Lietuvii Namų ir šv. Kazimiero parapijos sodeliuose buvo pakeltos vėliavos; jas pakėlė Vilniaus tunto skautai. Organizacijų vėliavos stovėjo prieš altorių šv. Mišių metu. Po pamokslų Vytas Patupas paskaitė Viktoro Bačiučio šventinį žodelį, o 1.30 p.p. Lietuvių Namuose įvyko šventinė popietė.

Nors ir buvo nežymu, bet Adelaidėje sveičiavosi ketvertas jaunų žmonių iš Lietuvos. Tai ateitininkų atstovai atvykę į Pasaulio Jaunimo Suvažiavimą ruošiamą Sydney NSW mieste. Tad tie, kurie su jais padraugavo galėjo dar ir nuotaikomis iš Tėvynės pagyventi.

Minėjimo programą sudarė ir veikėjus surinko Elena Varnienė, neseniai išrinkta į ALB Adelaidės Apylinkės valdybą. Ji tikrai pasistengė, kad Valstybingumo Dienos šventė būtų įdomi ir neeilinė.

Pirmiausia pakvietė kun. Juozą Petraitį maldai ir žuvusiųjų už Tėvynę prisiminimui. Po trumpo sveikinamojo žodelio, E. Varnienė iškvietė Joną Stačiūną, seniau buvusį bendruomenės valdybos pirmininką, pakalbėti istorinėmis temomis.

Po to buvo pristatyta Eiliuotosios Livonijos Kronikos dalis, kurioje buvo pasakojama apie Karaliaus Mindaugo privataus bei valstybinio gyvenimo nuotrūpas.

Vaidmenis atliko teatro „Vaidila“ aktoriai: Vytas Straukas vaidino Mindaugą, Angelė Dainienė - Mortą, Vytas Nekrošius - Vismantą ir Vytas Vencius - Dausprungą. Sietynas Kubilius vaidymo metu protarpiais deklamavo apie karaliaus rūpesčius bei karališkame dvare supančius nuotaikas.

Ir kaip tinka, scenines nuotaikas palydėjo muzika, Albinas Savickas švelniai pagrojo lūpų armonika liaudies dainių melodijas, ir kiek trankiau „Lituanian“ choras, vadovaujama Jono Pociaus, sudainavo penketa intarpinių dainų. Tautinių šokių ratelis pašoko keleta šokių jau vaidinimui pasibaigus.

Visą pasirodymų tęsinį labai gražiai suvedė ir drauge deklamavo Janina Vabolienė. Ir paskutiniu metu programos tašku choras uždainavo „Zemėj Lietuvos ažuolai žaliuos“, o chorvedžio skatinami įsijungė ir visi minėjimo dalyviai.

Elena Varnienė padėkojo scenų atlikėjams, savo pagalbininkams - bendruomenės komitetui, juos pristatydama adelaidiškiams, ir visiems šventėje dalyvavusiems. Tuomet kvietė visus ateiti į sodelį vėliavų nuleidimu, o po to sugrįžti į salę pasivaikšnimui vynu ir mažyčiais užkandėliais. Giedant Tautinę Giesmę buvo nuleistos vėliavos.

Melburno Socialinės Globos Moterų Draugijos Žinios

Balandžio 20 apie 30 narių ir prijauniančių dalyvavo Draugijos metiniame susirinkime. Pagal darbotvarkę buvo išklausti pirmininkės, ligonių lankymo koordinatorės, išdininkės ir revizijos komisijos pranešimai. Iš pranešimų matėsi, kad Draugijos veikla ne lėtėja, kad lankome ar kitaip palaikome ryšius su maždaug 25-iais ligoniais. Finansai yra gerame stovyje ir ne tik valdyba ir narės kruopščiai dirba, bet kartais kiti padeda Draugijai ligonius lankyti, pietus virti ar parengimus ruošti.

Pirmininkė Jonė Žalkauskienė OAM, baigė savo pranešimą paskelbdama, kad po 30-ties metų valdybos ir pirmininkavimo atsistatydina iš pareigų. Susirinkusiom buvo staigmena, bet visos supratom, kad po tiek metų kruopštaus, sąžiningo ir nepailstamo darbo mūsų miela pirmininkė užsitarnavo poilsį. Po padėkos žodžių, Jonėi buvo įteiktas gėlių vazonas. Jonėi buvo širdingai narių padėkota už ilgą, sėkmingą ir nuoširdų vadovavimą.

Išdininkė, Dana Binkienė, džiaugėsi, kad per praėjusius metus sukauptė rekordinę lėšų sumą, bet taip

pat išleista rekordinė suma. Išdininkė paaiškino, kad didžiausia išlaida buvo \$10,000 auka paremti St. Mary Star of the Sea bažnyčios restauravimui.

Jonei Žalkauskieni pasitraukus, valdyba papildyta nare Rasa Lipšiene.

Pasiskirstyta sekančiais pareigomis:

Pirmininkė - Bronė Staugaitienė 9842 5220,

Išdininkė - Dana Binkienė 9347 1154,

Sekretorė - Audronė Kesminienė 9499 2189,

Sekretorės padėjėja - Roma Eskirtaitė 9347 0703,

Ligonių lankymas - Bronė Staugaitienė ir Rasa Lipšienė 9499 1168,

Parengimų reikalams - Gražina Kunčiūnienė 9878 3523.

Širdingai padėkota visoms narėms ir visiems, kurie per praėjusius metus prisidėjo prie Draugijos veiklos. Ypatingas ačiū J. Gužui, nuolatiniam Draugijos rėmėjui už \$100 auką.

Melb. Soc. Globos Moterų Draugijos Valdyba

Mokytojos atvykimas iš Lietuvos

Tėvų ir vaikų būrelis su ALB Krašto Valdybos nariais Melburno Lietuvių Namuose aptaria programą. B. Prašmutaitės nuotrauka

Tautinių Mažumų ir Išvijojos Departamento (TMID) finansuojama, mokytoja atvyksta rugsėjo/spalio mėnesiais į Australiją praveisti lietuvių kalbos kursus. Mokytoja yra Aukšė Pleikienė iš Vilniaus Vyties Nemunėlio mokyklos. Su ja atvyksta (savo lėšomis) mokytoja Eglė Černiuvienė, kuri bus anglų kalbos vertėja ir padės kursuose.

Melburno penkių dienų programa vyks pirmą mokyklų atostogų savaitę nuo pirmadienio rugsėjo 22 iki šeštadienio 27 Melburno Lietuvių Namuose. Dienų programa yra padalinta į temas:

1. Didžioji Lietuva - ji man vienintelė.
2. Vilniaus senamiestis - UNESCO pasaulio kultūros paveldas.
3. Lietuva praeityje.
4. Šventės ir papročiai.
5. Nepriklausomybė atgauta.
6. Šeštadienį yra kviečiami visi tėvai ir melburniškiei bei geelongiškiei į kursų užbaigtuves.

Projekto pradininkė yra Aida Tučiūtė ir ALB Krašto Valdyba. Po dviejų savaitių viešnagės Melburne mokytojos keliaus į Adelaidę ir Sydnėjų. Jau keletą mėnesių būrelis tėvų susirenka Melburno Lietuvių Namuose aptarti programą ir kitus reikalus (nuotrauka). Viena mama išsireiškė - "Čia man gera proga pasikalbėti lietuviškai". Ateityje toki kursai gali pasikartoti kasmet, kur mes patys sudarytume ir pravetume programą. Tolimesni planai, bandyti atgauti lietuvių kalbos pripažinimą, kaip VCE dalyką. Tam reikia daugiau mokinių visuose miestuose.

Visi vaikai kviečiami dalyvauti kursuose, nesvarbu jų lietuvių kalbos lygis ar eina į lietuvišką mokyklą ar ne. Greitu laiku pasirodys daugiau informacijos spaudoje. Prašome pranešti savo vaikams ir draugams apie šiuos kursus ir paskatinkite juos dalyvauti.

Birutė Prašmutaitė

Akimirkos iš Naujos Zelandijos kelionės

Bronė Staugaitienė, Melburno "Dainos Sambūrio" choro kelionės vadovė, kairėje, su viešnia iš Lietuvos, Irena Vaitiekūnienė.

Kartu su ekskursantais prisijungė Švambarių šeimos nariai ir draugai iš Lietuvos, J.I. Vaitiekūnai ir A.R. Gauronskiai.

Nuotraukose matosi dalis "Skyline" restorane.

Iš kairės, ekskursijos vadovė Bronė Staugaitienė.

Spindulėliai

Šaunios atostogos

Prasidėjus mokyklos žiemos atostogoms, aš su tėvais, broliu ir močiute nuskrudome į kurortinį miestelį Coolum, kuris yra Kvinslende, netoli Noosa. Coolum apstojome dviejuose viešbučiuose: pirmas vadinasi "Phoenix", o antras "The Rocks".

Buvo šilta kasdien 25 laipsniai šilumos, todėl kiekvieną dieną eidavome į gražų auksinės spalvos pajūrį. Kai kuriomis dienomis bangos būdavo didelės, tai smagu buvo maudytis. Kai kurioms dienomis bangos buvo mažos.

Pro viešbučių langus, mes gėrėjomės labai gražiais saulėtekiais ir saulėlydžiais. Nuostabus Okeanas, tiek ramus, tiek audringas. Trisdešimt kilometrų tęsiasi platus jūros krantas.

Po pietų kasdien kur nors keliavome. Aplankėme nacionalinius tropikų parkus, buvome imbiero apdorojimo fabrike, ananasų plantacijoje. Du kartus lankėmės pas tėvų draugus. Jie turi gražų šuniuką, vardu Čarlis.

Šios atostogos buvo nuostabios. Aš myliu savo tėvus. Jie man visada orgnaizuoja puikias atostogas.

Aidas Žilinskas

Juozas Dapšauskas.

Lietuviai Pasaulio jaunimo dienos

Liepos 19 d. 12 – 14 val. per LRT lietuviai jungsis su viso pasaulio jaunimo švenčančiu Australijos mieste Sidnėje Pasaulio jaunimo dienas. 130 atstovų iš Lietuvos dalyvauja Pasaulio jaunimo dienos Australijoje. Pristatome pirmuosius jų išpūdžius.

Melburno lietuvių svetingumas

Australijos miesto Melburno lietuviai tiek jaunų svečių iš Lietuvos dar niekada neregėjo, kiek jų susirinko Melburno Lietuvių namuose ir klube liepos 9 -14 d. Apie 130 lietuvių, atvykusių į Pasaulio jaunimo dienas, vykstančias Sidnėje, buvo priimti lietuvių šeimose. Noriai bendraujantys su atvykusiu tikinčiu jaunimu čia gyvenantys lietuviai pasakojo apie savo apsigyvenimo Australijoje aplinkybes ir istoriją. Beje, ne vieno čia gyvenančio pasakojime atsispindi netekties nuotaikos. Dabar bendruomenės Australijoje sparčiai mažėja tiesiog vyresniesiems išmirštant. Mums būnant Australijoje viena Adelaidės lietuvė sakė, kad per 3 dienas palaidoti 7 Adelaidės lietuvių bendruomenės nariai.

Šiltu piligrimų priėmimu iš Lietuvos rūpinosi čia laikinai besidarbuojantis kunigas iš Lietuvos - Algirdas Šimkus, bendruomenės narė Rita Mačiulaitienė, Danutė Levickienė ir kiti. Susitikime dalyvavo ir paskutiniai dešimtmečiai čia, Melburne, apsisostę lietuvičiai. Atvykusius į Australiją svečius iš Lietuvos sveikino Australijos jaunųjų lietuvių sąjungos nariai įteikdami vieną iš Australijos simbolių suvenyrą - koala.

Lietuviai dalyvaujantys programoje su jaunimu iš viso pasaulio Melburno arenoje išskėtė 35 metrų pločio trispalvę. Tarp gausiai plevėsuojančių minioje margaspalvių vėliavų lietuvių vėliava buvo pati didžiausia. Ją jaunimas iškleis ir Sidnėje, Randwick hipodrome.

Kai kurie pastebėjimai iš kengūrų šalies - Australijos

Tikriausiai ne vieno svajonė yra aplankyti tolimiausią ir egzotišką šalį Australiją, kur, kaip sakoma, viskas atvirkščiai: šaltas pietų vėjas, kai Lietuvoje vasara, tai pietinėje Australijos dalyje žiema. Taip pat visi nori apkabinti didžiausius eukalipto medžius, pamatyti kengūrą, koala....

Apie 80 proc. Australijos gamtos yra upikali, auga tik čia randami augalai, gyvūnai, tai taip pat nukelia kiek į kitą pasaulį. Teko stebėti ir pingvinus vakare grįžtančius iš vandenyno į krantą, į savo urvinius lizdelius. Tai unikalus reginys sutemus laukti šių animacinių filmukų herojų po dienos plaukiojimo vandenynė grįžtančių į savo namus krante.

Didžiąją Australijos žemyno dalį užima dykumos, gėlo vandens trūkumas yra nemaža šalies problema ir ji vis aštrėja. Žmonės yra raginami taupyti vandenį, po minutės maudymosi duše garsinis signalas primena apie laiką baigti maudym'is.

Australijos naujoji istorija čia skaičiuojama tik 2 šimtais metų, kai jis buvo atrastas. Pradžioje į šią šalį gabendavo kalinius, paskui, prasidėjus aukso karštligėi, daugybė žmonių čia ieškojo aukso. Pastaruoju metu Australija - daugiatautis kraštas, tai atspindi pavyzdys, kad vienoje mokykloje mokosi 80 tautybių vaikai. Kadaiše Australijoje daugiausia apsigyveno europiečiai, o dabar šios rasės žmonių čia matoma vis mažiau, masiškai vyrauja atvykusieji iš Azijos šalių.

Aborigenai čia prieš kelis šimtmečius buvę savo krašto šeiminkais dabar daugiausia gyvena tik vakarinėje Australijos dalyje ir jų tėra tik keli procentai. Ateityje Australija bus ne tik ne aborigenų, bet ir ne buvusių europiečių žemė, o kaip Azijos šalių dalis. Europiečių šaknų šeimos nėra gausios, dalis emigruoja į Europą bei kitas šalis, tad Australija yra konkretus pavyzdys, kaip per gana trumpą laiką gali pasikeisti šalies gyventojų sudėtis. Beje, tai akivaizdu ir Europoje.

Pasaulio jaunimo dienų centre, be visų pažintinių ir kultūrinių renginių, yra Jėzus. Tai tikėjimo išgyvenimas ir

pristatymas šiuolaikiškai. Popiežius Benediktas XVI paklaustas, ką svarbiausia norite pasakyti jaunimui, atsakė: „Svarbiausia būti krikščionimi - puiku. Bendras krikščionių įvaizdis: esą mes turie kęsti daugybę draudimų, esame apriboti principais, todėl net ir patys krikščionys pradeda manyti, jog būti krikščionimi - tai sunku darbas, kuris atliekamas tik apribojusi laisvę. Dažnai žmonės nusprendžia, kad neverta imtis tokios naštos. Noriu jaunimui paaiškinti, kad tai ne našta, o veikiau sparnai. Dieviškosios meilės patirtis praplatina mūsų širdis. Krikščionybė padovanoja mums bendruomenę. Vadinasi, mes niekada nebūsime vieniši. Su mumis visada Dievas, taip pat mes esame galinga keliaujanti bendruomenė, turinti didingų ateities planų“.

Šie ateities planai kuriami susibūrusio jaunimo šiomis dienomis Sidnėje. Gatvės pilnos skirtingų tautybių piligrimų. Visame mieste jaučiama draugiška nuotaika. Nuoširdus bendravimas su visiškai iki šiol nepažįstamais, kuriuos sutikus gatvėje, gali susipažinti, klausyti daug klausimų apie šalį, iš kurios jie atvykę, pasidalinti pimašiais išpūdžiais iš jau vykusių prisistatymų, pasirodymų, koncertų. Net dešimtimis renginių vyksta visame mieste, tad tikrai sunku išsirikinti, į kurį eiti. Grįžę lietuvičiai tikrai turės kuo pasidalinti su Lietuvoje likusiu jaunimu.

Krikščionybės žiniasklaidos tarnyba
Bernardinai.lt

Benediktas XVI pakvietė jaunimą susitikti pasaulio jaunimo dienos Madride 2011 m.

Kaip praneša naujienų agentūra SIR, po šalton ir drėgnos nakties praleistos Randwicko oro uosto teritorijoje (Sydney), Pasaulio jaunimo dienų piligrimai dalyvavo sekmdienio mišiose kart su Popiežiumi.

Sekmdienio ryte (20/7) Benedikto XVI aukotomis mišiomis baigėsi XXIII Pasaulio jaunimo dienos. „Sustiprinti“ jaunimą tikėjime ir „atverti“ jų širdis Kristaus Dvasios jėgai, jos neišsenkančioms dovanoms, kad jie galėtų nešti Kristų į pasaulį - taip popiežius apibūdino savo misiją šiame renginyje kalbėdamas mišių pamoksle.

Atsisveikindamas su jaunimu, Šventasis Tėvas padėkojo visiems, kurie atvyko į Australiją ir pakvietė susitikti po trijų metu Ispanijoje.

Kitos Pasaulio jaunimo dienos įvyks 2011 m. Madride.

„Iki to laiko, sakė popiežius, melskimės vieni už kitus ir būkime pasaulio akyse džiugūs Kristaus liudytojai.“

Bernardinai.lt

Sidnėjaus musulmonų bendruomenė priėmė 350 jaunuolių

Australijos musulmonų tarybų federacija taip pat meldžiasi už taiką bei geros valios žmonių santarvę Pasaulinių jaunimo dienų Sidnėje metu. Federacijos prezidento Ikebal Patel išplatintame pranešime rašoma, kad musulmonų bendruomenė nuoširdžiai sveikina Australijos katalikų bendruomenę bei kitas religijas išpažįstančiuosius. Be kita ko, Australijos musulmonų tarybų federacijos prezidentas perdavė musulmonų sveikinimą atvykusiam popiežiui Benediktui XVI bei visiems PJD piligrimams.

Federacijos prezidentas Patel pažymėjo, kad labai džiaugiasi tuo, kad katalikų Bažnyčia pritarė Sidnėjaus musulmonų Malek Fahd mokyklos siūlymui priimti 350 piligrimų. PJD metu mokyklos mokiniai talkino piligrimams bei padėjo suorganizuoti tarpreliginį renginį.

Iš viso Australijoje gyvena daugiau kaip 340 tūkstančių musulmonų. Popiežius Benediktas XVI kelionės Australijoje metu susitiko su 40 religijų atstovais, tarp kurių buvo ir musulmonų bendruomenės lyderiai.

Pasak Pasaulinių jaunimo dienų atstovo spaudai kun. Mark Podesta, Australijos musulmonų suteikta galimybė PJD dalyviams naudotis jų mokykla yra gražus pavyzdys, visam pasauliui parodantis, kad įvairių tikėjimų ir kultūrų žmonės gali vieni šalia kitų gyventi taikiai bei sutarti. (kl)

Vatikano Radijas

Talka is streets ahead
of the rest ...

our term deposits pay:

12 mth. - 8.4% p/a

6 mth. - 8.1% p/a

3 mth. - 7.8% p/a

Melbourne 9328 3466

Adelaide 8362 7377

Sydney 9782 0082

Fax 03 9328 4957

better than the bank

Lithuanian Co-operative Credit Society "Talka" Ltd.

talka@access.net.au

July 2008

Melb. Socialinės Globos Moterų Draugija

kviečia visus į nepraprastą popietę, kuri įvyks rugpjūčio 10 d., 1.00 p.p. Lietuvos Namuose, Jubiliejiniėje salėje.

Dr. Kazys Zdanis teiks informaciją apie sveikatą ir atsakys į jūsų klausimus. Po to kavutė. Turtinga loterija veiks nuo 11.30 ryto
M.S.G.M. Draugijos valdyba

Pranešimas Melburno pensininkams

Kviečiame atsilankyti į Melburno pensininkams ruošiamus pietus, kurie įvyks š.m. rugpjūčio 12 d., 11 val., antradienį, Lietuvos Namuose.
Pensininkų valdyba

Rugpjūčio mėnesį meldžiamės už katalikiškos spaudos darbuotojus.

Rugpjūčio 24d., šv. Marijos Jūros Žvaigždės bažnyčioje, užprašytos šv. Mišios už gyvus ir mirusius spaudos darbuotojus.

Sekmadieniais, rugpjūčio 24 ir 31 d.d. vyks spaudos vėjus "Tėviškės Aidams" ir aukas rinks laikraščio atstovės prie bažnyčios ir Lietuvos Namuose.

Konkursas ALB vėliavai sukurti

Lietuvos vardo paminėjimo istoriniuose šaltiniuose 1000-čio proga, ALB Krašto Valdyba skelbia konkursą: Australijos Lietuvių Bendruomenės vėliavai sukurti.

Vėliavos projektų pristatymo terminas pratęsiamas iki 2008m. rugpjūčio 15 dienos.

Yra gauti PLB Kultūros reikalų komisijos patarimai vėliavos projektavimo klausimu:

1. Vėliavos ismatavimai - 90 cm x 150 cm (3:5).
2. Vėliavoje gali būti lietuviški (vytis, trispalvė ir kt.) ir krašto, kuriame veikia lietuvių bendruomenė, simboliai.
3. Naudojant Lietuvos trispalvę, privaloma naudoti oficialiai įteisintas spalvas. Kitas spalvas galima pasirinkti laisvai.

Taip pat gautas Lietuvos Istorijos instituto docento, dr. Edmundo Rimšos laiškas su išdėstytais pagrindiniais vėliavų kūrimo principais. Šio laiško tekstą, o taip pat ir smulkesnę konkursą liečiančią informaciją galite gauti pas Liliją Kozlovskienę, tel.: (03) 8707 0347. Vėliavos projektus siųsti taip pat jos adresu: 77 Grimwade Cres., Frankston, VIC, 3199 arba el. paštu: lilija@austlb.org

ALB Krašto Valdyba

Paieška

Po ilgų ieškojimų, per Raudonąją Kryžį, turime žinių, kad Jonas Gramas, gimęs Lietuvoje, Marijampolės apskrityje apie 1924 m. gali būti emigravęs į Australiją.

Ieško Lietuvoje gyvenanti sesuo Onutė Gramaitė. Jeigu ką nors žinote apie Joną Gramą arba jo giminaičius prašome pranešti šiuo adresu:

Reda Krunkaitytė (Onutės Gramaitės dukra)
Ramygalos g. 48-28
36230 Panevėžys
Lietuva tel.: +370-45 434481
el.pastas: krunkaityte@delfi.lt

Australijos lietuvių dėmesui

Kviečiu siųsti vertingą išeivijos archyvinę medžiagą apie išeivijos organizacijas, asmenis, įvykius lietuviškosios išeivijos gyvenime į Lietuvos išeivijos institutą prie Vytauto Didžiojo universiteto Kaune adresu: Lietuvos išeivijos institutas

S. Daukanto g. 25, LT-44249 Kaunas, Lietuva - Lithuania,
Tel/fax: +370 37 327 839, e-paštas: isc@fc.vdu.lt

Finansinę paramą Institutui ar jo specialioms projektams siųsti per PLB Fondą (Lithuanian World Community foundation, PO Box 140796, Grand Rapids, MI 49514-0796, tel: 616-791-7333, fax: 616-791-7888, e-paštas: plbfondas@aol.com) Daugiau informacijos apie Institutą galima rasti: <http://www.iseivijosinstitutus.lt/> Vytautas Kamantas, tel.: 616-791-7333, e-mail: kamantas@aol.com

Aukos "Tėviškės Aidams"

Po \$5 A. Baltrūnienė, R. Kaunienė, S. Tamošaitis, \$10 J. Arrienė, \$55 H. Petrauskas, \$50 S. ir A. Gabai, \$100 D. Danis, \$15,000 J. Krikščiūnas.

Nuoširdžiai dėkojame už aukas. Esame dėkingi visiems, kurie kasmet šalia prenumeratos paskiria auką, ir kurie nepamiršta TA savo palikimuose. Tokios visos aukos leidžia laikraščiu gyvuoti.

"Tėviškės Aidai" darbuotojai.

A. † A. VINCAS ZDANAVIČIUS -DANIUS

1922.8.15 – 2008.6.19

*Ir tyliai išėjai iš mūsų tarpo
Palikdamas visus gyvenimo vargus.
Tegul ramybėj ilsis Tavo siela
Čia liekame nuliūdę - Tavo šeima.*

Vincas gimė Šiauliuose ir buvo jauniausias šeimoje. Turėjo du brolius, Liūdą ir Stasy, sesutę Stefą.

Vincas Šiauliuose baigė mokytojų seminariją ir toliau studijavo muziką. Visa šeima mėgo muziką ir dainą, tai ir Vincas pradėjo dainuoti nuo jaunų dienų.

Vincas dar būdamas Lietuvoje buvo paruoštas dainuoti statomoje operoje „Trys Talismanai“, bet gaila, kad neteko jam dainuoti, nes vokiečių kariuomenė sugaudė jaunos vyrus ir išvežė į Vokietiją darbams.

Pasibaigus Antram Pasauliniam karui, Vincas pateko Vokietijoje į Heidelbergo miestą ir ten susipažino su kunigu Pranu Vaseriu. Jis jam patarė stoti į Heidelbergo Universitetą ir studijuoti teisę ir muziką.

Gyvendamas Vokietijoje priklausė Sodeikos ir Čiurlonio Ansambliams. Vincas buvo ir gabus sportininkas, dažnai laimėdavo pirmą vietą lošdamas stalo tenisą.

1947 metais prasidėjo D.P. emigracija į viso pasaulio kraštus. Vincas pasirinko Australiją ir čia atvažiavo 1948 metais.

Gyvendamas Melbourne, susipažino su Danute Sadauskaite ir susituokė rugpjūčio 12 d., 1950 metais ir laimingai išgyveno 58 metus. Susilaukė dukters Saulutės ir sūnaus Andriaus.

Vincas labai mėgo Australijos gamtą ir praleisdavo daug laiko žvejojamas ir aplankydavo įdomias Australijos vietas.

Gyvendamas Melbourne, Vincas daug žmonių palydėdavo į Amžinybę giedodamas lietuvių bažnyčioje. Dainuodavo solo ir duetus per minejimus ir koncertus. Ilgus metus priklausė Melbourne Kanklių Ansamblyje. Dainavo Melbourne operos chore „Merry Wives of Windsor“, Princess Theatre.

Vincas iškeliavo į Amžinybę palikdamas labai liūdinčią žmoną Danutę, dukrą Saulutę, sūnų Andrew, anūką Daniel ir žentą Wayne.

Ilsėkis amžinoj ramybėje, Vinceli, ir kartu giedok su angelais Dievo garbei.

A. † A. VINCUI DANUI mirus,

nuoširdžiai užjaučiame liūdesyje likusius: jo žmoną Danutę, dukrą Saulutę, sūnų Andrių ir jų šeimas.

Ilsėkis Ramybėje, Vincai, toli nuo Gimtinės šioje svetingoje žemėje.

Stasė ir Aleksas Gabai

a.a. Vinco Daniaus atminimui,
vietoje gėlių, paaukojo \$50
"Tėviškės Aidams".

A. † A. Vincui Daniui

iškeliavus į amžiną poilsio vietą,

jo mylimą žmoną Danutę, sūnų Andrių ir dukrą Saulutę su šeima giliai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Ilsėkis ramybėje

Liucija Gaigalienė su šeima

PADEKA

Juozas Krikščiūnas paaukojo \$15,000 auką

"Tėviškės Aidų" laikraščio tęstinumui.

Nuoširdžiai dėkojame skaitytojui Juozui Krikščiūnui už dosnią auką.

Linkime sveikatos, stiprybės.

"Tėviškės Aidų" darbuotojai

LEIDINYS APIE RYGIŠKIEČIUS, SŪDUVĄ IR LIETUVĄ

Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijos muziejaus direktorius Vincas Peckus parašė knygą "Rygiškiai - mokslo, meno ir kultūros veikėjai". Knyga buvo pristatyta visuomenei balandžio 26d. gimnazijos salėje. Autoriaus dedikacijoje rašoma: "Knyga skiriu Lietuvos tūkstantmečio jubiliejui, siekdamas bent minimaliai atskleisti Rygiškių Jono gimnazijos auklėtinių ir jų mokytojų neįkainojamą indėlį į mūsų tautos išlikimo bei kultūros istoriją. Kartu noriu paraginti šiandieninį jaunimą puoselėti kilnius svajones ir ryžtingai žengti savo garbių pirmtakų nutiestais šlovingais gyvenimo keliais."

Pratarmės autorius doc.dr. Juozas Jasaitis teigia, kad knyga "Tai enciklopedinio pobūdžio leidinys apie žymiausias Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijos auklėtinius. Knyga aukso raidėmis įrašo šią gimnaziją į Lietuvos kultūros istoriją. (...) Knyga sykiu atspindi ir lietuvių intelektualinės minties plėtojimąsi, brendimą."

Gausiai susirinkusiems svečiams iš kitų miestų ir marijampoliečiams sveikinimo žodį tarė mokyklos direktorius Vilhelmas Petkevičius. Sugiedojus "Tautiška giesmė" ir gimnazijos auklėtiniams, vilkinčioms ilgus lininius apdarus, sušokus įspūdingą plastikišką kompoziciją, susirinkimui pradėjo vadovauti buvusi gimnazijos mokytoja lituanistė Sigita Lanckinienė.

Gimnazija iš tiesų yra išskirtinis unikalios reikšmės lietuvių tautinio atgimimo, kultūros raidos ir valstybingumo atkūrimo istorijoje. Knygoje pateikiamos žinios apie 176 mokyklos auklėtinius, iš kurių 56 tebegyvuoja ir šiandien. Iš aprašomųjų asmenų 23 raudonojo ir rudojo okupantų represijų aukos, 123 - mokslų daktarai, 9

Vincas Peckus po knygos pristatymo

habilituoti daktarai, 17 žmonių apdovanoti valstybiniais apdovanojimais. Autoriaus kruopščiai surinktas ir apdorotas biografinis žinias puikiai papildo 287 nuotraukos. Knyga labai "vyriška" - joje tik 13 moterų. Matyt, tai nulėmė ilgametis berniukų gimnazijos statusas.

Šioje mokslavietėje buvo išugdyta plejada iškilių veikėjų - lietuvių tautos šviesuolių. Gimnazijos auklėtinis habil.med.m.dr. Gintautas Čėsnys vaizdžiai palygino dvi iškiliasias asmenybes - Tautos Patriarchą dr. Joną Basanavičių ir "Tautiškos giesmės" autorių dr. Vinčą Kudirką. Kalbėtojo mintis, pasakytas ekspromtu, cituoju iš atminties:

"Saviplaka man nepatinka. Man graudu klausytis tokių šnekų. Mūsų tautos šaknys gilios - esame čia, šioje

žemėje, jau ketvirtas tūkstantis metų. Moksleiviai turi pajusti Rygiškių Jono gimnazijos aurą. Jonas Basanavičius ir Vincas Kudirka buvo daug kuo panašūs: abudu kilę iš Sūduvos, abu iš Rygiškių Jono gimnazijos, abu iš vidutinių ūkininkų, abu stoji į kunigų seminariją ir abu jos nebaigė. Abu pradėjo filologijos studijas universitete ir abu perėjo į mediciną. Abu buvo geri praktikos gydytojai. Abu ne bedieviai, abu humanistai, abu muzikantai ir abu abiem rūpėjo lietuviybės reikalai. Basanavičiaus "Aušra" pažadino "Varpą", o Kudirkos "Varpas" prikėlė Lietuvą."

Filologijos mokslų daktaras Algirdas Sabaliauskas su jam būdingais subtiliais pašmaikštavimais pažėrė prisiminimų ir sentencijų, iš kurių viena man itin patiko. Kalbėtojas, aptardamas iškilias kultūrai nuspelnusias asmenybes, buvusius gimnazijos ugdytinius, pridūrė, kad mokyklos auklėtiniai, neturintys kuo pasigirti dažniausiai pasako: "Ir aš mokiausi Rygiškių Jono gimnazijoje." Taikliai pykšteltai- dešimtukai! Aš iš tikrųjų mokiausi šioje gimnazijoje...

XX amžiaus pirmoje pusėje dviejų pseudosocializmo atmainų "ideologiniai" pagrindu susiformavo du totalitariniai režimai: sovietinis - Rusijoje ir nacistinis - Vokietijoje. Dviejų tautos šviesuolių - Rygiškių Jono gimnazijos direktorių - Antano Daniliausko, nukankinto Gulage ir Antano Januševičiaus, nužudyto Štuthofe konclageryje, mirties faktai reljefiškai išryškina nepaneigiamą ir per ilgai uždelstą Europos demokratijos skolą istorijai ir teisingumui. Tiek sovietinio socializmo, tiek ir nacionalsocializmo režimų įvykdyti karo ir genocido nusikaltimai vertintini vienodai. Šiai skolai nėra ir nebus senaties.

Lietuvių kalbos tėvo Jono Jablonskio vardu pavadintoje mokykloje mokėsi poetai Pranas Vaičaitis, Pranas Mašiotas, Vincas Mykolaitis-Putinas, prezidentas Kazys Grinius, palaimintasis Jurgis Matulaitis, Lietuvos karo lėktuvų konstruktorius generolas Antanas Gustaitis ir daugelis kitų įžymių visuomenės ir valstybės veikėjų.

asmeniškai išgyventi tą patirtį, apie kurią kalba Kristus palyginime, padaryti dalykų, dėl kurių vėliau teko gailėtis. Jūs galbūt rinkotės tai, kas iš pradžių atrodė patrauklu, tačiau greit atėjo nusivylimas ir nepasitenkinimas. Dažnai alkoholis ar narkotikai atrodė kaip priemonė padedanti pabėgti nuo sunkumų. Jūs supratote, jog mirties keliu ir sugebėjote, kaip Kristaus palyginimo jaunuolis, grįžti į gyvenimo kelią.

Atgauta laisvė jus įpareigoja. Jūs privalote būti vilties skelbėjai tiems bendraamžiams, kurie yra pakliuvę į panašius sunkumus. Jūs galite juos įtikinti, nes per jus bylos tikra laisvė atgavusio žmogaus patirtis. Visos Evangelijos pasakoja, jog Jėzus nuoširdžiai mylėjo klystančius žmones. Ir jie jį mylėjo, suprastdami, kad juos išvadavo gydantis Jėzus žodis. Iš mirties kelio grįžę į gyvenimo kelią, jie buvo uolūs Jėzaus mokiniai. Jūs irgi galite sekti jų pėdomis. Jėzus jį ypatingai artimi, nes nusprendė pats jį sugrįžti, - kalbėjo popiežius reabilitacijos programoje „Alive“ dalyvaujantiems jaunuoliams. (jm) **Vatikano Radijas**

Atmintyje gyvos kai kurių knygoje aprašytų asmenybių likimų sąsajos su manąja gyvenimo patirtimi. Gimnazijos auklėtinio rašytojo ir poeto Petro Armino - trupinėlio vardu pavadinta pradžios mokykla, kurią baigiau, sustiprino tėvų pasėtas tautinės savimonės ir savigarbos daigelius. Ji buvo pirmoji mano Mokykla su savo aura, kaip ir pirmoji meilė. Įtaigiai kalbėti gebėjęs mokytojas lituanistas Jonas Kabelka pasižymėjo ir subtiliu humoru. Su rašytoju ir poetu Kaziu Boruta teko srėbti preską putrą Lukiškių kalėjimo vėžros. O karininkas ir rašytojas Jonas Vizbaras-Sūduvas buvo įžvalgas ir nuoseklus kariuomenės atkūrimo problemų analitikas. Dalykiškai ir vaisingai bendrauta su technikos mokslų daktaru Vytautu Aleksa rengiant inžinierius.

Negaliu nepaminėti, kad jau daugelį metų susitikdamas ir tardamasis gimnazijos ir Sūduvos krašto istorinio palikimo klausimais su kelių knygų autoriumi ir ilgamečiu gimnazijos direktoriumi Vincu Peckumi, stebėdavau šio nenuilstančio kultūros darbuotojo darbštumą, gebėjimą atrinkti iš gausios medžiagos būdingiausias, reikšmingiausias faktus ir svarbiausias, - niekada neprasilenkusio su svarbiausiu viešojo intereso principu - trinkti ir išryškinti tai, kas liudija tautos kūrybines galias.

Juk iš tikrųjų mes, lietuviai, esame įdomūs Europos Sąjungos tautos tiek, kiek pajėgiami bendraudami su kitais neprarasti mūsų unikalios tautinės savasties, kurios šaknys siekia baltų kultūrinio paveldo gelmes. Parodyti mūsų tautinės kultūros unikalumą ne tik pareiga, bet ir didelė atsakomybė. Pasak patarlės - ne kožnam pabažnam tai pavyksta. Todėl prisipažįstu, buvau labai nustebintas *neradęs knygoje* straipsnelio apie mokytoją, istorijos puoselėtoją, kultūros darbuotoją Vinčą Peckų. Šio vardo nutylėjimas negali būti pateisintas autoriaus kuklumu, o laikytinas taisytina klaida. Siūlau jau dabar laikyti, kad turinyje atsirado ir 177-oji pavardė. Knygos apimtis ir reikšmė Sūduvos kraštui ir, apskritai, - lietuvių bei laikini atraminiais argumentais šiam pasiūlymui.

Belieka padėkoti visiems, parėmusiems šios knygos leidybą ir tautinės dainos chorui "Lietuvninkas" (vadovė Danutė Klevenė), skambiai užviršavusiam renginiui. **Edmundas Simanaitis**

Popiežius dalyvavo Kryžiaus kelio pradžioje; pavaikare susitiko su „klydusiu“ jaunimu.

Kryžiaus kelias yra neatskiriama Pasaulio jaunimo dienų elementas nuo pat šių didžiųjų jaunimo susitikimų tradicijos pradžios. Jaunimo eiseną Sidnėjaus gatvėmis prasidėjo prie katedros. Popiežius dalyvavo Kryžiaus kelio pradžioje, tačiau pats su jaunimu nėjo. Kol jaunimas nešė kryžių Sidnėjaus gatvėmis, popiežius buvo katedros kriptoje ir jaunimo eiseną stebėjo televizoriaus ekrane.

Kitas popiežiaus apaštališkosios kelionės penktadienio programos renginys vyko Sidnėjaus universiteto koplyčioje. Pusė septynių vakaro universitete prasidėjo popiežiaus susitikimas su universiteto vadovaujama jaunimo socialinės reabilitacijos bendruomene. Su popiežiumi susitiko jauni žmonės, praeityje turėję problemų su narkotikais, alkoholiu, įvykdę nusikaltimų, dalyvaujantys reabilitacijos programoje „Alive“.

Jiems sakyta kalbą popiežius pradėjo klausimu: ką reiškia būti gyvam? Ką reiškia gyventi? Kristus kitados pasakė: „Aš atėjau, kad žmonės turėtų gyvenimą, kad apsiejai jo turėtum“ (Jn 10, 10). Panašiai Senajame Testamente kalbėjo ir Mozė: „padėjau prieš tave gyvenimą ir mirtį, palaiminimus ir prakeikimus. Rinkis gyvenimą, kad tu ir tavo palikuonys būtų gyvi, mlydėdami Viešpatį, savo Dievą, jo balso klausydami ir jam atsiduodami. Nes tai reiškia tau gyvenimą“. (Išt 30, 19-20). Tačiau žmonės dažnai garbina ne Viešpatį, bet „kitus

dievus“ - materialines gėrybes, savanaudišką meilę ir valdžią.

Kad žmogus gyventų, jam reikia maisto, - kalbėjo popiežius. Tačiau kai leidžiamės užvaldomi godumo, kai nenorime pasidalinti tuo ką turime su nieko neturinčiu badaujančiu žmogui, materialinės gėrybės tampa stabais, veda ne į gyvenimą, bet į mirtį. Panašiai yra ir su meile. Meilė tai mūsų žmoniškumo išsipildymas. Kai mylime, labiausiai išsiskleidžia mūsų žmoniškumas. Tačiau dažnai žmogui atrodo, kad jis myli, o iš tiesų jis tik dega aistra turėti, valdyti kitą žmogų. Tai ne meilė, o tik savo aistros patenkinimas. Ji veda ne į gyvenimą, bet į mirtį.

Dievas mums suteikė galią tvarkyti mus supantį pasaulį. Atsakingai ja naudodamiesi mes galime nuolat gerinti savo ir kitų žmonių gyvenimą. Dėl to visoms žmonių bendruomenėms reikalingi išmintingi vadovai. Tačiau mes esame gundomi nekreipti dėmesio į kitų poreikius, egoistiškai žiūrėti tik savo naudoms, nepaisyti nei kitų žmonių, nei mus supančios gamtos. Šitaip valdžia tampa stabu. Veda ne į gyvenimą, bet į mirtį. Tad ką daryti? Kaip išsivaduoti iš pražūtin vedančio kelio ir pasukti į gyvenimo kelią? - klausia popiežius ir atsako, primindamas Kristaus palyginimą apie sūnų palaidūną. Daugeliui jūsų teko

Apie sveikata...

Ar sveika gerti pienu?

Vaikams pienas labai naudingas. Bet ar piensiška dieta nekenkina tėvams? Pasirodo, tokia mita patikimai apsaugo nuo cukrinio diabeto.

JAV atliktuose tyrimuose dalyvavę daugiau kaip trys tūkstančiai jaunuolių užpildė specialias anketas apie mitybą ir paaiškėjo, kad turinčiųjų antsvorio (o per didelė kūno masė - svarbus diabeto rizikos veiksnys), vartojusių pieno produktus daugiau kaip 35 kartus per savaitę, tikimybė susirgti „saldžiąja“ liga buvo 72 proc. mažesnė nei tu, kurie taip valgė mažiau nei 10 kartų per savaitę.

Mokslininkų manymu, didžiausias nuopelnas čia tenka kalciumi ir baltymams bei riebalams, esantiems piene.

Jie ne tik apsaugo nuo 2-ojo tipo diabeto, bet ir padeda sulieknėti, mažina riziką susirgti hipertenzija ir išemine širdies liga.